

Joan Paulo II.a, “gure” aita santua!

Aita Santua *geure* Aita Santutzat aitortzen dugun askok badugu kezkarik eta zalantzarik. Guk ez dugu Joan Paulo II.a aukeratu; ez dugu inondik ere horretan eskurik izan. 111 kardinalak “ezarri” digute Aita santu berria. Eta kardinalok, berriz, aurreko Aita Santuek izendatuak zituzten.

Nortzuk hautatu dute Joan Paulo II.a?

Aurreko Aita Santua hautatzekoan batez ere, ba zirudien Kardinale eta Apezpiku gehienak bateratuak zirela, hautapen haren erantzukizun osoa Espiritu Santuari ezartzeko. Mirari bat bezala aurkeztu nahi izan zuten. Miraritan sinesteko erabateko eragozpenik ez dugunok ere, ez ulertzen dugu horrelakorik egiteko giltzapean sartu beharrik duenik Espiritu Santuak. Arinkeria handiegiz aipatzen eta aipatzen zen seguru asko Espiritu Santuaren izena.

Joan Paulo I.aren ondoren II.aren hilabete pare bat pasa da. Eta oraingoan Kardinale eta Apezpiku (eta kazetari) gehienak askozaz zurraragoak izan dira, Espiritu Santuaren protagonismo monopolista baieztatzean. Batek baino gehiagok aitortu du, Kardinalak hautatzen dutela Aita Santua, eta hauen arteko gorabehera eta burruka guztien artean, tartean eta bitartean bakarrik egiten duela bere lana Espiritu Santuak. Ba dakigu jakin nonbait, oraingo hautaketa honetan Kardinalak banaturik ibili direla eta beren arteko burruka latzak izan dituztela ere bai.

Hala ere, zerbait harrigarri gertatu da Joan Paulo II.aren hautaketa honetan. Inork ez zuen nonbait hautapen horren erantzukizuna bereganatu nahi. Italitar askok ez dute hautatu; hau segurutzat jotzen da; baina, bestela, italiarren konpenezinaren ondorio izan da Wojtyla Kardinalaren Aita Santu hautatu izana. Italitarrak ez diren asko ere harriturik bezala atera da Konklabetik; eta ez dute bere gain hartu nahi izan Aita Santu berriaren hautapena. Europa Erdiko Kardinalaren batzuri egotzi diote batzuren batzuk horren erantzukizuna.

Baina guk dakiguna hau da: Kardinalen —111 Kardinalen— Konklabetik atera dela Aita Santu berria. Beraiek jakingo dute zer egin duten, edota nola lagundu edo oztopatu duten Espiritu Santuaren eragina.

Guzti honen ondoan zera dago: Kristau Herriak ez duela batera eskuhartu —bere itzaropena ala etsipena, arreta ala ajolagabezia jarriz ez baldin bada—,

Aita Santu berria hautatzean. Hala ere, Kristau Herriak bere Aita Santutzat hartu du Joan Paulo II.a.

Konklabe zaharkitua, konklabe mistifikatua

Konklabea, Aita Santua hautatzeko asmatuak aspaldiko sistema da. Oraindik ere hainbatek misterio kutsua hartzen dio konklabeari. Eta atsegin zaio, erlijioaren adierazpen berezi bezala. Kazetari askok ere sarritan albisturik jakin ezinean gehiago gozatzen duela dirudi, nabarmen agertzen direnak irakurleari edo entzuleari ematean baino. Asmamenak badu nonbait bere lilurarik.

Konklabe instituzioa zaharkitua dago zalantzarik gabe; ia ez dago inor hori

aitortuko ez duenik. Hala ere eutsi egiten zaio. Eta horretarako sarritan mistifikatu egiten dela uste dut. Azkenazkenik irudimena eta kemena falta direla uste dut, Aita Santua aukeratzeko giro eta era berriak sortzeko.

Erregeen eta agintari politikoen presioetatik aldegeteko asmatu omen zen Konklabea. Horrela Elizaren askatasuna zaindu nahi zen. Asmoa ezin ederragoa izan! Baina zertarako balio du gaur asmo horrek?

Elizaren askatasuna, eta bereziki Aita Santua hautatzean, ez dago zaintzerik, egun batzutarako Kardinalak giltzapean sartuz eta ixileraziz. Aita Santuaren hautapena librea izango da bakar-bakarrik, Eliza osoa, eta kasu honetan bereziki Kardinalak eta Eliz Hierarkia, bere bizitza osoan indar politikoa eta ekonomikoa buruz librea baldin bada. Münduko indartsuei loturik eta azpiraturik —edo elkaturik— dabilen Eliza eta horren Hierarkia nekez izango da librea, bizpauru egunez isolaturik ere. Pobreen, indargabeen eta poteregabeen Eliza barnean bakarrik izan daiteke librea Aita Santuaren hautapena.

Baina erregeen eta agintari politikoengandik zaintzeko sortu zen Konklabearen sistema, kristau herriaren beraren kontrako gertatu da: alde batetik, Konklabearen inguruko misterioak, ixiltasunak eta itxitasunak kristau herria baztertu eta urrutiratu egiten du, bere Aita Santua hautatzerakoan; bestetik, Konklabea Kardinalen arazoa bihurtu da, eta aurretik ere kristau herriak ez du eskuhartzen beretzako Aita Santua hautatzerakoan.

Jainkoaren Herri bezala bere burua definitzen duen Elizak, bere burua hautatzeko beste sistemaren bat aurkitu beharra dauka, herri horri eskuharrazteko modukoa. Elizaren askatasuna ez dago ixilpean, misterio giroan (edo mistizismo giroan) eta itxituran babes-tuz aurkitzerik, eta bai herriaren dinamikari eta indarrari atxekiz.

Espiritu Santua ez da Kardinalen Kolegioaren monopolioa; kristau herri osoan diharduela sinesten dugu kristauok.

Paulo Agirrebaltzategi